

Deze resultaten bewijzen de aantrekkingskracht van het Documentatiecentrum.

Wekelijks ontvangen wij dankbaar onze trouwe bezoekers, onthalen wij met vreugde de nieuwe leden en trachten wij een maximum aan "service" te verlenen.

Wij waarderen de inzet van de ploeg vrijwilligers en idealisten, die onbaatzuchtig ijveren voor het welzijn van het Documentatiecentrum.

Ons publiek, dat regelmatig aanwezig is op de openingsuren, verdient eveneens onze dank voor de aanmoediging tot verdere ontluiking van de werking.

De goede naam van het D.C. blijft aldus gevrijwaard en dit spoort ons aan, in de toekomst, nog meer hulp te bieden bij "research-work".

De bibliothecaresse,
mevrouw Van Geluwe-Eggermont A.

VRAAG EN ANTWOORD

De Heer **Gaston Rigaux** zoekt informatie over de exploitatie van het "Spaans Kasteel" (Vieille Citadelle) als "filature de coton" en als "fabriek van geglaceerde watte" van 1802 tot 1880, en over de exploitanten ervan. Wie kan hier helpen?

De Heer **E. Vandevelde** vraagt inlichtingen over de Gebroeders Vandevelde; eventueel verwijzingen naar artikels of boeken over deze gebroeders.

In een overlijdensbericht van een groot tante van Mevrouw **F. Arschodt-Depauw** staat het volgende gedrukt : "Eugenia X, vereerd met de stedelijke medaille van trouw aan de wet van 1879."

Zij had graag vernomen wat die wet van 1879 inhield. Zij voegt er aan toe dat haar groot tante waarschijnlijk in het onderwijs stond.

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Van de Heer **David Maes** ontvingen wij het volgend schrijven :

In het artikel van Eddy Levis onder de titel : “De Groentenmarkt” in de reeks “Van alle markten thuis” (Gh. T. 1989 nr. 1) wordt op een bepaald moment vermeld dat de groentenmarkt die gehouden werd op de Vrijdagmarkt (de zogenoemde vroegmarkt of nachtmarkt) tijdens de oorlog verhuisde naar de Beestenmarkt. Wat echter niet vermeld wordt is dat diezelfde “vroegmarkt” na de oorlog terug naar de Vrijdagmarkt werd overgeplaatst (wanneer dat precies gebeurde is me niet bekend) en er bleef tot de oprichting van de huidige Groothandelsmarkt.

Aangezien ik in mijn jeugd, tijdens deze naoorlogse periode er regelmatig (noodgedwongen en soms met enige tegenzin) te gast was, kan ik hierover wel het één en ander vertellen.

Op de Vrijdagmarkt zelf waren het de boeren die er hun waren verkochten aan de handelaars, vooral winkeliers. Daarentegen stonden op de Groentenmarkt (aan het Groot Vleeshuis dus) in de naoorlogse periode nooit boeren maar wel handelaars die hun voorraad groenten opsloegen op de “vroegmarkt” en die dan tijdens de dag werden doorverkocht aan de gewonen man in de straat. In de Kammerstraat was er een soort verlengstuk van de vroegmarkt op de Vrijdagmarkt. Daar stonden diegenen die in hun eigen tuintje wat groenten kweekten en het teveel naar de markt brachten om op die manier een centje bij te verdienen. Tot die laatste categorie behoorden o.a. mijn ouders.

De boeren op de Vrijdagmarkt hadden een vaste standplaats die meestal voor een jaar werd afgehuurd. Het klein grut in de Kammerstraat betaalde per keer en per strekkende meter die hun waren innamen, een standgeld dat ter plaatse geïnd werd door een geüniformeerd personeelslid van de Dienst der Markten.

De toegangswegen tot de markt liepen, zoals trouwens vermeld in het artikel, via de Kammerstraat, de Lange Munt of de Zuivelsteeg. De markt zelf verliep in drie fasen die telkens aangekondigd werden doormiddel van een belsignaal. De bel werd bediend door de politieinspekteur met dienst en was aangebracht op het “Toreken”. Het eerste belsignaal gaf aan dat de voertuigen de markt mochten oprijden en uitgeladen worden. Pas bij het tweede belsignaal mocht er verkocht worden en bij het derde mocht men de waren terug van de markt brengen. Door het aanwezige politiepersoneel moest dikwijls streng de hand gehouden en nauwlettend toegezien worden dat er vóór het tweede belsignaal geen waren verkocht werden. Beide partijen, zowel de verkopers als de kopers, waren namelijk geneigd reeds vóór dat fameuse tweede belsignaal waren te verhandelen en dit om uiteenlopende redenen : voor de boeren omdat hoe vroeger ze begonnen te verko-

pen hoe meer kans ze hadden dat ze tegen het einde van de markt uitverkocht waren; voor de kopers was dat dan meer om reden dat ze meestal kans hadden de mooiste groenten te kopen.

Ik herinner me ook nog uit de tijd dat mijn grootvader een ezel met bijpassende kar bezat om daarmee de groenten van 'den buiten' naar de markt te brengen. Dat hij daarbij wel enig bekijks had hoeft wel geen betoog. Het dier moest waarschijnlijk er de pest in gehad hebben om telkens midden in de nacht op stap te moeten gaan, want het vorderde slechts heel langzaam, ondanks het gedurig luidruchtig aansporen door mijn grootvader waardoor mogelijks menig Gentenaar die langs het traject woonde zal gewekt zijn geweest.

Op één van die nachtelijke tochten werd mijn grootvader, met ezel en kar, tot staan gebracht door twee politieagenten op nachtpatrouille. Eén van de twee riep hem toe : "We goan eu in contraventie moete pakke". Toen mijn grootvader verwonderd vroeg : "Woar veure meniere?" kreeg hij prompt als antwoord : "Veur overdreuve snelheid".

Wie het verdwijnen van de vroegmarkt met lede ogen aanzien hebben zijn vooral de herbergiers en de bakkers rond en in de omgeving van de Vrijdagsmarkt. Want van markten krijgt men ook honger en dorst.

Naschrift van de Redactie

Typisch voor deze vroegmarkt was ook de geluidssfeer. Veel groenten werden toen nog aangevoerd met hondenkarren die geparkeerd stonden in de aanpalende straten. Al die honden, die waarschijnlijk meenden met concurrenten te doen te hebben, blaften tegen elkaar op op een manier die duidelijk liet verstaan wat ze zouden gedaan hebben hadden ze niet vastgelegd aan hun kar, en iedereen weet dat een hond uren aan een stuk kan blaffen zonder moe te worden. Van zodra die karren toekwamen, tot wanneer ze weer weggingen was er een onafgebroken hondengeblaf met als achtergrondmuziek het geroezemoes van de kopers en verkopers. Bewoners van de Waaistraat, Baudeloostraat, etc. die niet het privilege bezaten te kunnen slapen als een os, mochten vanaf 4 uur hun nachtrust als beëindigd beschouwen.

Een lezer laat ons weten dat hij veel waardering heeft voor de bijdragen die verschijnen in G.T., maar hij vindt dat wij in ons tijdschrift een erbarmelijke taal hanteren. Hij is van oordeel dat het geen Nederlands is, geen Vlaams, zelfs geen taal. Hij vindt dit een ramp voor een cultureel tijdschrift, een ander woord kan hij daarvoor niet bedenken. Meer bepaald is hij (weliswaar met een zeer grote vertraging) gestruikeld over de zinsnede "het waakzaam oog van de corrector", verschenen in Gh. Tyd. 1984 - p. 274. Hij schrijft : "Dit kan natuurlijk niet : er is gewoon geen corrector." Uw corrector, in paniek geslagen door deze aanslag op zijn beroepseer,

heeft onmiddellijk een duik genomen in de “dikke Van Dale” en is er op p. 538 het volgende tegengekomen : “Corrector : iemand die de drukproeven verbetert”. Er viel een steen van zijn hart.

Wij maken graag van deze gelegenheid gebruik om een paar zaken te verduidelijken. “Ghendtsche Tydinghen” is geen taalkundig of letterkundig tijdschrift. Het is een tijdschrift van Gentenaars voor Gentenaars. De Redactie voelt zich niet geroepen om op te treden als taalzuiveraar. Iedere medewerker schrijft in zijn eigen stijl, iedere vogel zingt zoals hij gebekt is en wij vinden dat goed, want dat zorgt voor diversiteit. Wij willen geen tijdschrift worden waarin één man alle teksten zuivert en aanpast aan zijn persoonlijke visie over wat correct Nederlands is. Op die manier bekomt men eentonige “gecastreerde” teksten waar alle pit uit verdwenen is.

Als een van onze medewerkers schrijft “gelukkiglijk”, dan laten wij dat staan alhoewel wij ook wel weten dat dit woord niet bestaat in het Nederlands en dat het “gelukkig” zou moeten zijn. Maar “gelukkiglijk” is Gents, iedere echte Gentenaar zal dat woord gebruiken en aangezien wij Gentse tijdingen brengen, zullen wij de laatsten zijn om dit woord te vervangen door de correctie Nederlandse term.

Gelukkiglijk maar!

De Heer E. Vandeveld schrijft ons het volgende :

Telkens ik de “Ghendtsche Tydinghen” inkijk is het voor mij het ogenblik om iets bij te leren over het rijke verleden van onze stad. Het is dan ook met aandacht dat ik elk artikel lees.

Bij de beschrijving van de oude bruggen in Gent, is mij toch een onnauwkeurigheid opgevallen.

1952 Marcellisbrug - Tijdens de duur der werken lag er een houten noodbrugje. - Dit is onjuist, er was een noodbrug geconstrueerd in metaal (buisstel).

Daar ik persoonlijk aanwezig was bij de werken, kan ik u verzekeren dat het onderstel van de oude brug - bestaande uit ijzeren liggers (poutrellen) - zodanig door roest waren aangetast, dat de ter plaatse zijnde techniekers niet begrepen dat de brug zolang dienst deed en dat de zware tram erover reed zonder dat het geheel in de Schelde terecht kwam.

De aannemers van de werken waren de volgende

Algemene bouwwerken

Ridet en Van Hauwaert uit Gent

Slopingswerken

Firma Henri uit Brussel

Balken in voorgespannen beton

Firma Franqui uit Luik

Controle werd uitgevoerd door

de Stedelijke dienst Bruggen en Waterlopen en
de Verzekering SECO.

De Heer Vandevelde voegde bij zijn brief een fotocopy van 2 foto's van de bouw van deze brug in 1952. Spijtig genoeg leenden zij zich minder tot reproductie in ons tijdschrift.

VERSCHEENEN

Van onze medewerker, De Heer **André Despretz**, verscheen in het Jaarboek van het "Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde" een artikel over "Gentse hondebelastingen en hondepenningen".

Hij liet van dit artikel een beperkt aantal exemplaren in brochurevorm maken. Deze die er vlug bij zijn kunnen zich dit artikel aanschaffen bij de auteur.

Het is een off-set van 55 blz. en ongeveer 200 afbeeldingen.

Titel : "Omtrent Gentse en andere hondepenningen, een kynosematologische bijdrage".

Prijs : 100fr., wanneer afgehaald bij de auteur, Baarleboslaan 44 - 9810 Drongen.

124 fr. voor verzendingen in het binnenland.

157 fr. voor verzendingen in het buitenland.

In dit geval is het bedrag over te schrijven of te storten op de PCR van de auteur, Nr. 000-0901164-34.

ERRATUM

In ons Maart-nummer is er op p. 128 een spijtige vergissing geslopen. Daar werd verteld dat de Heer Daniël Maes ons een gecorrigeerde tekst toegestuurd had nopens het uittreksel van het doopregister van Jean Robert Graham.

Het meest verwonderd bij het lezen van die tekst was de Heer Maes die ons onmiddellijk liet weten dat hij daar voor niets tussen zat en zeker niet kon gerekend worden bij de latinisten. Integendeel, voor hem was het "allemaal latijn".

De geduchte specialist die een kritisch oog had laten glijden over de niet correcte Latijnse tekst was (en is nog steeds) de Heer **Piet Cassiman** van Drogen.

Aan beide heren bieden wij hier onze welgemeende excuses aan. Laat het hen een troost wezen dat wij hier plechtig beloven ons leven te zullen beteren.

DE REDACTIE

GÊNSCHE PRÂOT

Twee platte Gentenirs, Raon in Bert, zitte te gaore in Brussel in ne restaurant.

- Potvermiele, zei Raon, we gâon ons hier op ons respekt moeten hêwe; want 't es hier allemâol rijk volk.

- Ces messieurs désirent, vrâogt de garçon.

- Geeft ons ne kîer elk e firm buufstuk, zei Raon.

- Deux filets, roept de garçon.

- Wa roept hij dâor? zei Bert; deux fiel... fiel...

- 'k En weet ekik nie, zei Raon. Hij pakt ons zeker veur twie filoes. Dat hij verzichtig es of 'k zal dienen dansmîester ne kîer en broekske passe.

- Toe, toe, zei Bert, dat hij ons mâor al rap te fritten en geeft, aan de reste vâog ek mijn botte.

De garçon brocht de twie buufstukke; mâor 't fene was veel grûuter of 't ander. De twie mane zaote malekaore te bezien; da was e moeilijk affirre.

- Allé, Bert, zei Raon, pak mâor vast...

- Nîe, nîe, zei Bert, pak gij mâor...

- Pardon, zei Raon, d'fere es aan u...